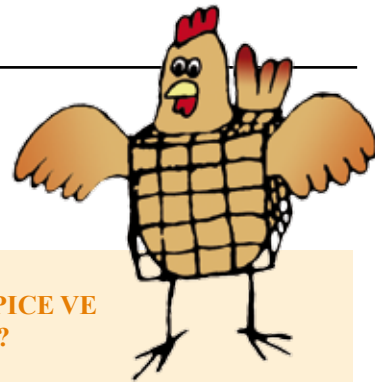

DRŮBEŽÍ PLÁTEK

MASAKR NA SILNICI

Touha po svobodě skončila pod autem
strana 2

NEUVĚŘITELNÝ DEN NA BIOFARMĚ

Jak se žije šťastným slepicím?
strana 3

JAK DĚLÁ SLEPICE VE VELKOCHOVU?

Vyplňte tajenku
strana 4

Slepičí linky důvěry kolabují

Klára Krákorová
klara.krakorava@drubeziplatek.cz

Praha Hned první den po zavedení horké novinky – slepičí linky důvěry – zaznamenali operátoři totální kolaps. Počty volajících, kteří chtěli řešit své problémy s odborníky, totiž mnohonásobně překonaly očekávání.

Slepice se včera svěřovaly zejména s nedostatkem prostoru pro bydlení. „Byl to opravdu nápor, některé tiše vzlykaly, ale jiné byly přímo hysterické a neodbytné,“ řekla Pepina Křídlatá z centrální stanice. Před tím, než linka přestala fungovat, se podařilo vyřídit více než dva tisíce telefonátů.

Kolaps se však dal podle odborníků na slepičí psychologii očekávat. „Varovali jsme zakladatele, že kapacitu podceňují. Otřesné poměry ve velkochovech jsou všeobecně známé,“ vysvětlil znalec přes slepičí trauma, Otakar Kuřinec. K nejčastějším slepičím trampotám ve velkodrůbežárnách podle něj patří šikana – stresované slepice se například vzájemně ozobávají – či odloučení dítěte od matky a nedostatek spánku.

V čem je problém?

Experti pro náš list popsali hlavní příčiny drůbežích problémů. Bez mála šest milionů slepic v českých velkochovech žije v klecích, které jsou často poskládané do několika pater nad sebou a každá má pro sebe místo velikosti papíru A4. Nemohou se popelit, zobat v zemi, poletovat, běhat ani roztahovat křídla, jak by pro ně bylo přirozené.

Slepícím se běžně amputují špičky zobáků. „Z nedostatku prostoru jsou totiž tak frustrované, že si navzájem klovou peří. Vyskytují se dokonce případy kanibalismu,“ dodal Kuřinec. Výjimkou prý v drůbežárnách nebývá

ani osmnáct hodin svícení denně. Slepice tak snesou víc vajec.

Veřejný poprask

Na kolaps linek důvěry poukázaly také organizace, jež prosazují lepší podmínky pro drůbež. Používat slova jako „chov“ nebo „zemědělství“ je podle nich zcela neadekvátní. „Přece ve skutečnosti nejde o nic jiného než o továrny na maso a vejce,“ argumentuje Karel Kohout z nadace Drůbež v tísni. České velkodrůbežárny v loňském roce vyrobily neuvěřitelných 1 245 000 000 vajec.

K případům, který pobouřil operátory nejvíc, patří náhlé úmrtí mladičké brojlery. „Franta měl včera infarkt, protože moc rychle rostl,“ plakala do sluchátka jeho matka. Brojleři se překrmují speciálními krmivy, aby dorostli do porážkové hmotnosti během pouhých 42 dnů. Deformují se jim z toho nohy a může dojít také k selhání srdce.

Ekologická organizace Hnutí DUHA pro Drůbeží plátek uvedla, že podobné tragédie budou pokračovat, dokud lidé nezavedou více chovů podle pravidel ekologického zemědělství. Podle statistiky agentury Green Marketing už v roce 2007 stoupla česká poptávka po biopotravinách o 70 procent. ■

Dotační úlet

Alois Kvočna, šéfredaktor
alois.kvocna@drubeziplatek.cz

Animovaný film Slepičí úlet doznal před pár lety velké popularity mezi lidskou omladinou i drůbeží všech věkových kategorií. Nicméně režiséři Peter Lord a Nick Park se moc netrefili. Realita je ještě mnohem, mnohem, mnohem horší. Mnohem.

Náš list vytrvale připomíná, že nacpat slepici na celý život na plochu školního sešitu je nelidské, nesportovní i nedrůbeží. Počínaje rokem 2011 se prostor musí povinně zvětšit o plochu, která se rovná jedné třetině A4. Opravdu velká útěcha. Nedosti na tom, že lidské zákony tohle klidně posvěcují, ale ještě více zaráží, že některým velkodrůbežárnám za tohle ještě ke všemu platí. A ne málo. Lidský ministr zemědělství na jejich opravy vyplácí tučné dotace z kapes daňových poplatníků. Proč, u všech všudy, když z toho my slepice máme dvacet centimetrů navíc?

Rozhodli jsme se ale také zjistit, zda si slepice mohou žít lépe. A našli jsme něco, co nám málem vyrazilo ze zobáku dech. Říká se tomu ekologické zemědělství. Jeden by čekal, že právě do něj budou lidští ministři investovat. Namísto toho však plýtvají penězi a nás stále cpou do klíček, kde nenatáhneme ani jedno křídlo. Slepice ve volných výběžích mohou chodit, zobat, nad hlavou vidí modré nebe a dostávají přirozené krmení. Ekologická organizace Hnutí DUHA navrhla změny v dotačních pravidlech. Snad se nějaké kačky dostanou i ekofarmám. ■

■ inzerce ■

Pět z pěti slepic ke konzumaci rozhodně doporučuje biovejce.

Biovejce snesla slepice, která – na rozdíl od nosnic z velkodrůbežáren – díky volnému výběhu zná modré nebe a zelenou trávu. Podrobnosti: www.ceskebiopotraviny.cz

Drůbeží plátek

ročník 2009

neprodejné

Redakce

Šéfredaktor:

Alois Kvočna

Zástupci šéfredaktora:

Klára Krákorová

Oskar Brk

Kresby:

Markéta Jedličková

Fotografie:

Společnost pro zvířata (úvodní strana)

www.sxc.hu

Vydavatel:

Hnutí DUHA – Přátelé Země Česká republika

Vytisknuto na recyklovaném papíře.

Tento dokument byl vytvořen za finanční pomoci Evropské komise. Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědné Hnutí DUHA – Přátelé Země ČR a nelze jej v žádném případě považovat za názor Evropské komise. Vydání také finančně podpořili Nadace Partnerství a statutární město Brno.

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

A · Bratislavská 31, 602 00 Brno

T · 545 214 431

F · 545 214 429

E · info@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz

■ tiráž ■

Naše děti

Trable našich nejmenších

Slepičí maminky si pochvalují, jak dobře mají brojleři jí. Na druhou stranu se však v poslední době všude dočítáme, že mezi drůbeží omladinou dramaticky přibývá případů vážných nemocí spojených s výživou.

„Naše Jiřka toho sní, to mi fakt můj slepičí mozeček nebere. Jenomže je chuděra tak velká a těžká, že skoro nemůže chodit. Má moc slabé pařátky,“ postěžovala si Valerie Hrabavá s tím, že ona prý dosáhla dceřiny současné váhy až ve dvakrát starším věku. Drůbeží dietolog Václav Zrníčko říká, že se není čemu divit. Lidé v drůbežárnách šlechtí malá kuřata k raketově rychlému růstu,

aby je mohli brzy expedovat do supermarketu. „Tělo brojlerů sice roste rychle, ale kosti a chrupavky se vyvíjí normálním tempem. Takže nikoho nemůže překvapit, že se například dcera paní Hrabavé neunese.“ Podle statistik má každý třetí brojler ve věku pěti až šesti týdnů potíže s chozením. Držet tempo s rychlým tělesným růstem nestíhají ani srdce, plíce a další vnitřní orgány „malých“ brojlerů.

Odborníci rodičům radí: děti potřebují lepší stravu a hlavně výběh. Zrníčko říká, že výborné zkušenosti má s pacienty, kteří se rozhodli přestěhovat na ekologický statek. „Tráva, prostor, žádný stres a slušný zob. Dělá to divy,“ dodává Zrníčko. ■ kvok ■

Černá kronika

Svoboda skončila pod autem

Touha po radosti ze života se krutě nevyplatila známé ikoně svobodomyšlné drůbeže, Vilmě Kokodákové. Slepice přišla v noci na dnešek o život při pokusu o útěk z jedné nechvalně známé drůbežárny. Osudným se jí stal nedostatek zkušeností s realitou tam venku. „Kdo to mohl tušit, že po cestách jezdí auta, která vás převálcují na placku. Vždyť jsme je tady v klecích nikdy neviděly ani o nich neslyšely,“ slzela kvočna, která strávila celý dosavadní život v klínce hned vedle Vilmy.

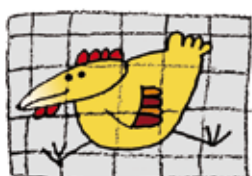
Nebožka Kokodáková o svých plánech mluvila v drůbežárně velmi otevřeně. Jejím cílem se stala ekofarma, kde se chtěla trvale usadit a založit normální rodinu. ■ pip ■

Mládež nám drsní

Noční výtržnosti se rozmáhají v některých moravských velkodrůbežárnách. Agentury hlásí, že chuligáni z řad mládeže si v posledních týdnech osvojili vskutku nehorázné zvyky. V noci, kdy slušná drůbež alespoň chvilku spí, si některé zvláště oprsklé slečny slepičky protahují křídla, aniž by braly na vědomí, že mají vymezené své centimetry klece. Vykutálení mladí brojleři dokonce došli tak daleko, že se v hale zkoušejí procházet, a vrážejí tak do okolo stojících kolegů. „Je to otrěsné. Ani hrozby vězením už nezabírají, neboť ti floutci dobře vědí, že horší než tady to už být nemůže,“ řekl vychovatel, který ze strachu před agresivními gangy nechtěl být jmenován. ■ zob ■

KvOkMIX

Noční můra šťastných slepic

1. Šnesla jsem 20 vajec

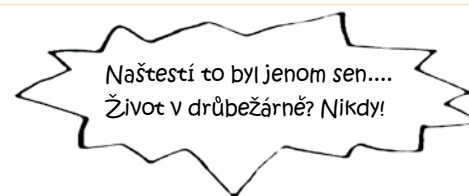
2. Nemůžu se pohnout

3. Šnesla jsem 120 vajec

1.

Naštěstí to byl jenom sen....
Život v drůbežárně? Nikdy!

2.

Drůbežárna jak od barona Prášila?

Oskar Brk
oskar.brk@drubeziplatek.cz

Představte si místo, kde má každé kuře, kohout či slepice čtyři čtvereční metry venkovního výběhu jen pro sebe. Nikdo je nenutí do klece a nesvítlí na ně v noci zářivkami. Mohou si klidně běhat, poletovat a křídla roztahovat na všechny strany. A po náročném dni si spí až do rozednění.

Tohle není divoká fantazie ani reklama na falešné soby. Takhle vypadá život v ekologickém zemědělství. Naši reportéři zjišťovali o tomhle zázraku podrobnosti.

V kopcích, které se zdvihají kolem Vltavy jen pár kilometrů za jižním okrajem Prahy, leží vesnice Zvole. Zdejší ekologická farma Abatis dodává každý den asi dva tisíce čerstvých biovajec od šťastných slepic. Zákazníkům nabízí také kuřata, kuřecí játra, srdce a krky v biokvalitě. (Budiž našim biopřátelům země lehká.) Zboží prodávají ze dvora, ale dodávají ho také do pražských prodejen a restaurací.

Prostě hrabat v zemi

Místní slepičí osazenstvo je spokojené. Bydlí v prostorných místnostech, a komu se chce, může si klidně běhat po travnatém výběhu. K odpočinku slouží parádní hřady v útulné hale.

Slunce svítí a na trávníku panuje pohoda. „No prostě normálně hrabu. Do země. To přece slepice dělají,“ kvoká zdejší kvočna Pipka. Na otázku, co říká tomu, že běžná česká slepice tráví celý život v kleci a připadá na ní plocha o velikosti jednoho archu papíru, se tváří, jako bychom si z ní utahovali: „A jak by tam asi hrabala, nevíte?“

Spokojení jsou také zákazníci. Biokuřata prý chutnají. „Příjemně nás to překvapilo – žádné bláto, ale opravdové maso, vydatné a plné chuti. Cítala jsem se po něm dlouho sytá a ještě teď na tu chuť vzpomínám,“

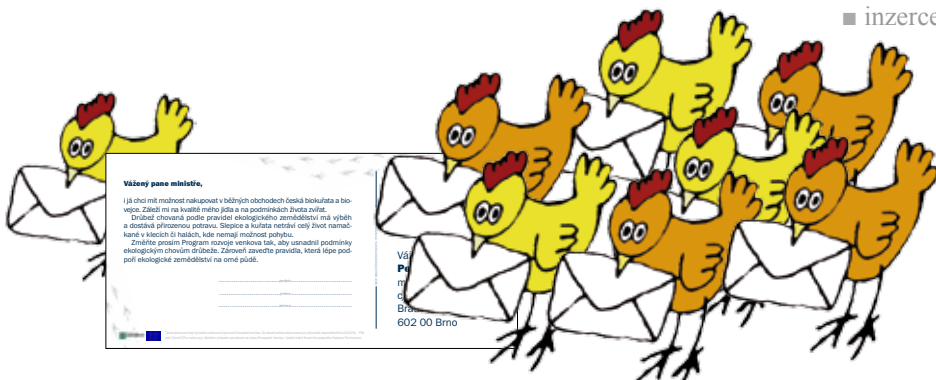
zasnila se zákaznice Anna z prodejny se zdravou výživou. Lidští výzkumníci v Německu dokonce vědecky potvrdili, že biokuřecí je šťavnatější a podle názoru školených ochutnavačů prý i chutnější než zboží z průmyslové velkodrůbežárny.

Vědci jsou zajedno

Profesor Karel Kvakavý, expert na lidskou výživu z Výzkumného ústavu drůbežního, s dojmy pojiďačů kuřecího masa souhlasí. „Pro nás to není žádná novinka. Šťastné kuře je prostě lepší. S kolegy se už léta divíme, koho napadlo štosovat nás do těch klecí a hal.“

V otázce přínosu ekologického zemědělství pro kvalitu drůbeže souhlasí s odborníky také mnozí lidští vědci. Cesare Castellini z univerzity v italském městě Perugia pečlivě shrnoval chemické testy masa z ekologických farem a průmyslových velkochovů. Bio mělo viditelně méně tuku a škodlivých, takzvaných nasycených mastných kyselin. Ke stejným závěrům došel i výzkum Iowské státní univerzity v USA. Výzkumníci rovněž potvrdili, že maso od kuřat, jež mají volný výběh, je vyzrálejší, není vodnaté jako z velkochovů. ■

■ inzerce ■

Vážený pane ministře,

Já chci mít možnost nakupovat v běžných obchodech česká biovejce a bio-maso. Záleželo by na kvalitě mého jídla a na podmínkách života zvířat. Dostatek chování podle pravidel ekologického zemědělství má vyloučit a dostává přiměřenou péči. Slepice a kuřata netrvají celý život namáčené v klecích či halách, kde nemají možnost pohybu.

Změňte prosím Program rozvoje venkova tak, aby usnadnil podniku ekologickým chovem drůbeže. Zdraví a zvědavě přečtu, která lépe podporují ekologické zemědělství na orné půdě.

Váš
Petr
z
Brna
602 00 Brno

Odešlete korespondenční listy, pomůžete slepicím.

Anketa

Bio vede na talíři

Naše redakce vyrazila mezi lidi a položila jim anketní otázku. Co je lepší: pipky z biochovu nebo z velkodrůbežárny?

Klára Nejedlá
odbornice na výživu

Kuřata z velkochovu obsahují ve srovnání s biomasem více

zdraví škodlivých nasycených mastných kyselin, které zvyšují obsah cholesterolu v krvi, takže nás vystavují riziku srdečně-cévních chorob.

Radovan Dobrota
šéfkuchař v interhotelu

Od té doby, co jsme v hotelu začali vařit z biomasa, nechtějí

zákazníci jinak. Bio je pro naše speciality to pravé ořechové. Je neodolatelně voňavé, vydatné, chutné, prostě paráda.

Táňa Hravá
na mateřské dovolené

Záleží mi na tom, co dávám svým dětem.

Obyčejné kuřecí se mi zdá daleko tučnější, než co si pamatuji ze svého dětství. Četla jsem, že biomaso skutečně obsahuje méně tuku než jeho protějšek z velkochovu.

Kultura

Kykyryký rockování ve Vejce aréně

O páteční noci ovládne budovu Vejce arény neodolatelné skřehotání populární kapely Ko Ko Band. Muzikanti slibují, že svůj kykyryký rock pěkně rozparádí a zahrají i několik pecek od lidské skupiny Yo Yo Band. Pro kuřecí obecnostvo půjde o vzácný moment svobody. Pokud někdo považuje dav v hledišti rockového koncertu za namačkaný jako sardinky, tak to ještě nebyl ve velkodrůbežárně. ■ pip ■

Úlet s panem Vajíčkem

Kino Kurník Cinema zve tuto sobotu na premiérovou tisící reprízu filmu *Slepičí úlet*. „Tohle se divákům nikdy neomrzí. Rocky, Ginger a jejich opeření druhové a družky, kteří odmítají frustrující úděl velkoproducentů vajec, se stali národními hrdiny,“ říká populární recenzent Pavel Holátko. Lupeny budou zdarma, a kdo dřív přikvačí, ten toho víc uvidí. Coby předfilm budou dávat kultovní reklamní znělku s panem Vajíčkem. ■ zob ■

Sport

Výkony loňského roku jsou skutečně famózní a zaslouží úctu k našim vytrvalcům a přebornicím.

České slepice z drůbežáren snesly jednu miliardu dvě stě čtyřicet pět milionů vajec. Jejich protějšky z farem snesly méně: devět set padesát milionů. ■

Česká republika dovezla 85 000 000 kilo drůbežního masa a zároveň 25 000 000 kilo vyvezla. ■

České velkodrůbežárny chovaly šestnáct milionů sto osmdesát tři tisíc kuřat na výkrm a šest milionů tři sta devět tisíc slepic. ■

Předpověď počasí

Jak bude na **biofarmách**?

dnes

zítra

jaro

léto

Křížovka

Odpověď na otázku **Jak dělají slepice ve velkochovu?** se skrývá v naší tajence. Pět vylosovaných úspěšných luštitelů získá biodáreček.

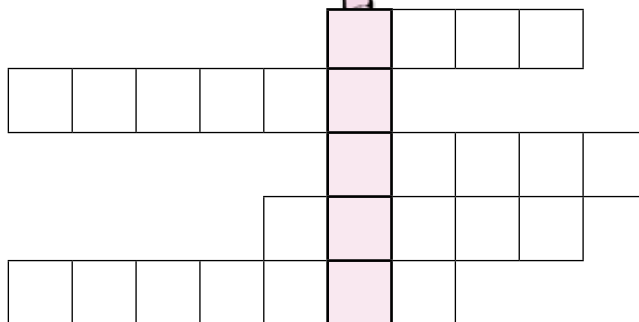
Co má slepice na těle?

Jak se jmenuje drůbeží přední končetina?

Co má i slepice v hlavě?

Výraz pro slepičí ústa

Manželka od kohouta

Své jméno, adresu a vyluštěnou tajenku zasílejte na adresu Hnutí DUHA, Bratislavská 31, 602 00 Brno, nebo na email biopotraviny@hnutiduha.cz, vždy uveďte heslo Drůbeží plátek. Správnou odpověď i výherce naleznete na www.ceskebiopotraviny.cz.

Najdi 10 rozdílů

Recept

Tajemství růstového elixíru

Speciálně namíchaný koktejl zaručí rychlý růst a na běžící pás bude padat jedno vejce za druhým. K dostání je tenhle zázrak každý den v nejbližší velkodrůbežárně.

Elixír růstu si však můžete při troše snahy připravit i doma. Smíchejte výrobky z obilovin (kukuřice a pšenice) a olejnatých semen. Raději použijte celozrnnou pšenici, krmení tak vyjde levněji. I drůbežáři na nás takhle šetří a navíc se nám lépe vyvine žaludek a můžeme dobře trávit. Potom přidejte minerální látky, L-lysin (aminokyselina pro růst a obnovu tkání), L-threonin (aminokyselina – častá v kosterním svalstvu), monohydrochlorid, D,L-methionin (působí na tvorbu kolagenu, pojivových tkání, vazů a šlach). Přisypte sóju z Jižní Ameriky a rybí moučku. Pro všechny případy nezapomeňte na preventivní dávku kokcidiostatik, to aby se v nás neuhnázili paraziti. Vše pořádně zamíchejte a se zaručeným úspěchem pojídejte po celý den. Rovněž zákazníkům obchodů s potravinami přejeme dobrou chuť.

Z receptáře našich prababiček

Zrní, žížalka, červík, zrní, listy smetanky lékařské, brouček, larva, zrní, skořápky z vajíček, rostlinky a zbytky dobrého jídla z kuchyně.

